

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОТЕХНИКА

гр. Сливен - 8800, ул. "Стефан Султанов" № 9, Директор 044 / 66 76 01,
ЗАС 044 / 66 72 14, e-mail: info-2000123@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ: .....

Директор: инж. Елена Атанасова

УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

С ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
БЕЗ ИНТЕНЗИВНО И БЕЗ РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

УЧЕБНА 2025/2026 ГОДИНА

ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА
/ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ/

**ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 521 МАШИНОСТРОЕНЕ,
МЕТАЛООБРАБОТВАНЕ И
МЕТАЛУРГИЯ**

ПРОФЕСИЯ: 521010 МАШИНЕН ТЕХНИК

СПЕЦИАЛНОСТ: 5210105 МАШИНИ И СИСТЕМИ С ЦПУ

Училищният учебен план е разработен въз основа на типов учебен план на специалността с код **5210105 „Машини и системи с ЦПУ“** от професията с код **521010 „Машинен техник“**, утвърден със заповед № РД 09 - 4594/31.08.2017 година на министъра на МОН по рамкова програма **В - ВАРИАНТ „В15“** и отговаря на вида на образованието и на спецификите на обучението по специалността от професията. Приет е на заседание на Педагогическия съвет, Протокол № 12 / 01.09.2025г., съгласуван със ЗММ Сливен и Метал арт – инж. Добрев ЕООД - представители на местния бизнес.

Клас: X г /2-ра група/

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

VIII, IX, X, XI и XII клас

I срок - 18 учебни седмици

VIII и IX клас

II срок - 18 учебни седмици

X клас

II срок - 20 учебни седмици,
от които **2 седмици**
за производствена практика

XI клас

II срок - 22 учебни седмици,
от които **4 седмици**
за практическо обучение в реална
работна среда

XII клас

II срок – 13 учебни седмици,
от които **2 седмици**
за практическо обучение в реална
работна среда

ВАКАНЦИИ: Съгласно утвърдения от министъра на образованието и науката за конкретната учебна година график.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕДМЕТИТЕ И ЧАСОВЕТЕ ПО КЛАСОВЕ И ЕТАПИ НА СРЕДНАТА СТЕПЕН

	Видове подготовка, учебни предмети	X				
		Седмичен брой часове			Годишен брой учебни часове	
		I учебен срок	II учебен срок		Общо седмици	
		18	18	2	36	2
1	2	3	4	5	6	7
	Раздел А – задължителни учебни часове					
I.	Общобразователна подготовка					
1.	Български език и литература	3	3		108	
2.	Чужд език – Руски език	2	2		72	
3.	Чужд език – Английски език	2	2		72	
4.	Математика	2	2		72	
5.	Информационни технологии	0	1		18	
6.	История и цивилизации	3	4		126	
7.	География и икономика	3	2		90	
8.	Философия	2	2		72	
9.	Гражданско образование					
10.	Биология и здравно образование	2	2		72	
11.	Физика и астрономия	2	2		72	
12.	Химия и опазване на околната среда	2	2		72	
13.	Музика					
14.	Изобразително изкуство					
15.	Физическо възпитание и спорт	2	2		72	
II.	Обща професионална подготовка					
1.	Чужд език по професията – Руски език					
2.	Здравословни и безопасни условия на труд					
3.	Предприемачество					
4.	Икономика	1	1		36	
	Общо за раздел А	26	27		954	
	Раздел Б - избираеми учебни часове					
III.	Отраслова професионална подготовка					
1.	Материали и заготовки					
2.	Техническо чертане	0	1		18	
3.	Техническа механика	2	1		54	
4.	Електротехника и електроника					
5.	Приложни програмни продукти					
6.	Учебна практика по:					
6.1	Шлосерство					
6.2	Стругарство	1	1		36	
6.3	Заваряване	2	1		54	

IV.	Специфична професионална подготовка					
1.	Машинни елементи и проектиране					
2.	Металорежещи машини и инструменти					
3.	Металорежещи машини с ЦПУ					
4.	Технология на машиностроенето					
5.	Основи на програмирането					
6.	Автоматизация на производството					
7.	Проектиране с приложни програмни продукти					
8.	Типови технологични процеси					
9.	Учебна практика по:					
9.1.	Измервателна лаборатория					
10.	Производствена практика			2*32		64
11.	Практическо обучение в реална работна среда					
V.	Разширена професионална подготовка					
1.	СТЕМ три (Информационни технологии в професията)	1	1		36	
2.	Металорежещи машини и инструменти	1	1		36	
3.	Учебна практика по:					
3.1.	Стругарство	0	1		18	
3.2.	Заваряване	1	0		18	
VI.	Разширена подготовка					
	Общо за раздел Б	8	7		270	64
	Общо за раздел А+ раздел Б	34	34		1224	64
	Раздел В – факултативни учебни часове					
VII.	Допълнителна подготовка					
	Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	34	34		1224	64
Часове на основание член 14, ал. 3, т. 7 и чл. 14, ал. 6 от Раздел „Училищен учебен план“ на Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план						
1.	Модул за осъществяване на спортни дейности - Тенис на маса	1	1		36	
2.	Час на класа	1	1		36	

III. ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

1. Учебното време, предвидено в училищния учебен план в раздел А и в раздел Б за изучаване на съответните учебни предмети/модули за придобиване на училищна подготовка, е задължително за всеки ученик, обучаван по специалността „Машини и системи с ЦПУ“ от професия „Машинен техник“ през учебната 2025/2026 година;

2. Учениците могат да участват и в дейности, организирани от училището в рамките на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие след приключване на учебните часове за деня;

3. Обучението се осъществява в учебни часове във всеки от работните дни на седмицата, в учебното време и продължителността на учебния час, включително на учебния час за спортни дейности и за часа на класа е 45 минути. Учебният ден започва в 8:00 часа;

4. След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците. Малката почивка е с продължителност от 10 минути. Предвижда се една голяма почивка от 20 минути след втори учебен час;

5. Почивките преди учебните часове за спортни дейности е 10 минути. Между часовете, провеждани в блок от два часа не се предвижда почивка;

6. Часовете по учебна практика от разширената професионална подготовка се провеждат в блок от 2 часа, без почивка между тях;

7. Учебните часове от раздели А и Б от училищния учебен план за паралелката се разпределят за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание, общо за цялата гимназия;

8. Краят на учебните занятия за паралелката се определя със седмичното разписание на гимназията;

IV. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Училищният учебен план не може да се променя през учебната 2025/2026 година;

2. Изучаването на учебните предмети, модули и дейности, предложени в раздел В на училищния учебен план, не е задължително за учениците, освен ако не са заявили желанието си писмено чрез попълване на заявления преди постъпването на ученика в училището и/или най-късно до 12.09.2025 година;

3. Всеки ученик има право да завърши класа по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в осми клас;

4. Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава;

5. Всяка учебна седмица, освен часовете по физическо възпитание и спорт, се включва и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности чрез следните видове спорт: **тенис на маса** съгласно чл. 92, ал. 1 от ЗПУО, чл. 14, ал. 3, т. 7 и ал. 5 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план, Заповед № РД 09-1111/05.08.2016 г. на министъра на образованието и науката за организиране и провеждане на спортни дейности. Предвидените часове за спортни дейности се провеждат в гимназията, извън останалите учебните часове. Обучението по спортни дейности се осъществява по един учебен час, през седмицата в работно време, съгласно утвърден график за всеки учебен срок. Целият клас е една група. Не се допуска промяна на вида спортната дейност по време на учебната година;

6. Всяка учебна седмица включва и по един час *час на класа* съгласно чл. 92, ал. 2 от ЗПУО, чл. 14, ал. 6 от Наредба № 4/30.11.2015 г. за учебния план. Часът на класа се включва в седмичното разписание на гимназията, провежда се веднъж седмично. Обучението в час на класа може да се осъществява в блок от два и повече часове в зависимост от спецификата на проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката, предвидено с годишния тематичен план на класния ръководител и утвърдено със заповед на директора на гимназията;

7. Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление;

8. Изучаваният първи чужд език продължава в XI и XII клас като чужд език по професията;

9. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, може да се разпределят за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности на учениците и с възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията.

10. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка може да се използват и за усвояване на резултати от ученето от ДОС за придобиване на квалификация по професия с по-ниска степен на професионална квалификация в съответствие с интересите на учениците;

11. Практическото обучение в X клас може да се провежда в реална работна среда във фирмите партньори на професионалната гимназия при осигурени условия съгласно Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията.

12. Практическото обучение в XI и XII клас в реална работна среда се организира за ученици, навършили 16 години, съгласно Наредба № 1 от 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение).

13. Практическото обучение в реална работна среда на учениците в XI и XII клас се организира и провежда през цялата учебна година по график за разпределение на учебното време, но не по-малко от 2 (два) дни в седмицата за XI клас и 3 (три) дни в седмицата за XII клас. Графикът се разработва съвместно от обучаващата институция и фирмите партньори и се утвърждава от ръководителите на фирмите партньори и директора на професионалната гимназия.

14. Практическото обучение в реална работна среда се провежда в предприятието под ръководството на наставник, определен от работодателя и на учител по професионална подготовка.

15. Практическото обучение в реална работна среда се провежда по учебни програми, разработени в съответствие с резултатите от ученето, определени в Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия „Машинен техник“. Учебните програми се разработват съвместно от учителите и наставниците и се утвърждават от директора на училището след съгласуване с работодателя.

16. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети от общообразователната подготовка в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

17. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището, в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с ръководителя на стопанската организация (предприятие), в която се провежда практическото обучение.

18. Факултативните учебни часове, предоставени за допълнителна подготовка, може да се използват за изучаване на учебни предмети, модули и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците.

19. На основание чл. 88. ал.5 от ЗПУО и чл. 5, ал. 5 от Наредба № 4 от 30.11.2015г. за учебния план общия брой на задължителните учебни часове от раздел А се намаляват за сметка на учебните предмети музика и изобразително изкуство, като се увеличи общия брой избираеми учебни часове по учебен предмет **СТЕМ три** - разширена професионална подготовка в раздел Б на учебния план при запазване на общия брой учебни часове в раздели А и Б.

20. УУП е разработен с участието на местния бизнес с цел осигуряване на по-големи възможности за организиране и провеждане на практическо обучение, обвързано с реалните потребности и с възможностите на бизнеса;

21. Училищният учебен план е приет с решение на педагогическия съвет, протокол № 12 / 01.09.2025 година. Съгласуван е с общественения съвет към ПГ по механотехника, град Сливен с протокол № 6 / 29.08.2025 г.

22. Училищният учебен план е неразделна част от задължителната училищна документация и се съхранява от Директора на училището.

23. Копия от училищния учебен план се съхраняват в задължителната документация на паралелката в училищния архив и ЗДУД.